

ISTRAŽIVANJE JAVNOG MNJENJA

SRBIJA, septembar 2023.

agencija za društvena istraživanja stata.rs, Beograd

Metodološki okvir

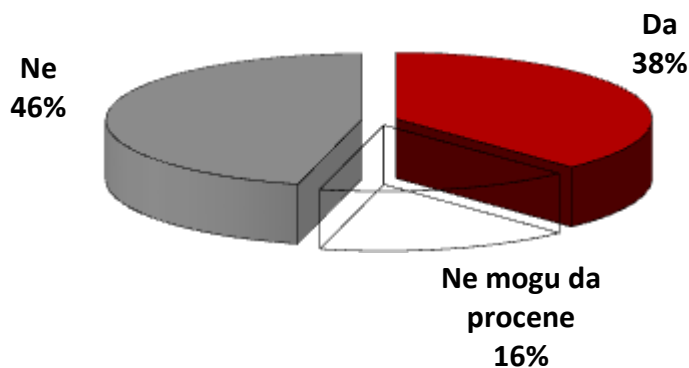
VRSTA ISTRAŽIVANJA	Kvantitativno istraživanje
UZORAČKI OKVIR	Građani Srbije sa pravom glasa
VRSTA UZORKA	Kvotni uzorak prema demografskoj strukturi mapirane populacije (pol, godine, radni status, obrazovanje, urbanost životne sredine) Slučajni izbor ispitanika unutar kvota
VELIČINA UZORKA:	1580 ispitanika
NAČIN PRIKUPLJANJA PODATAKA	Kombinovani Online, telefonski i terenski intervju
REALIZACIJA	Podaci su prikupljeni u periodu od 8. do 13. septembra 2023.

TEME

- **Kvalitet života**
- **U kom pravcu se kreće Srbija**
- **Najveći problemi sa kojima se društvo suočava**
- **O nasilju**
- **Politički stavovi (izbori / stranke)**

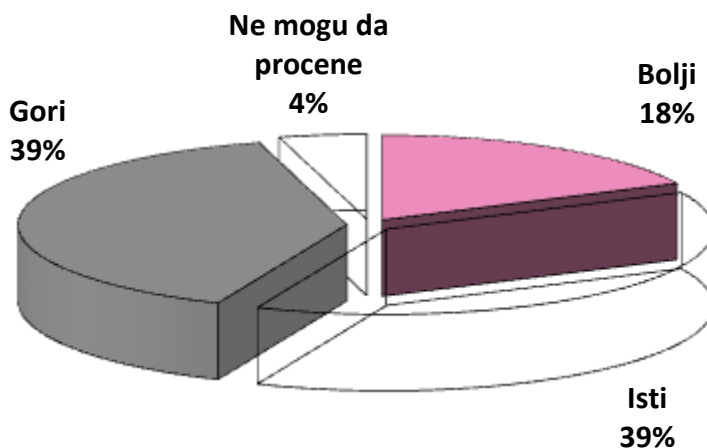
Rezultati istraživanja

Da li se Srbija danas kreće u dobrom pravcu

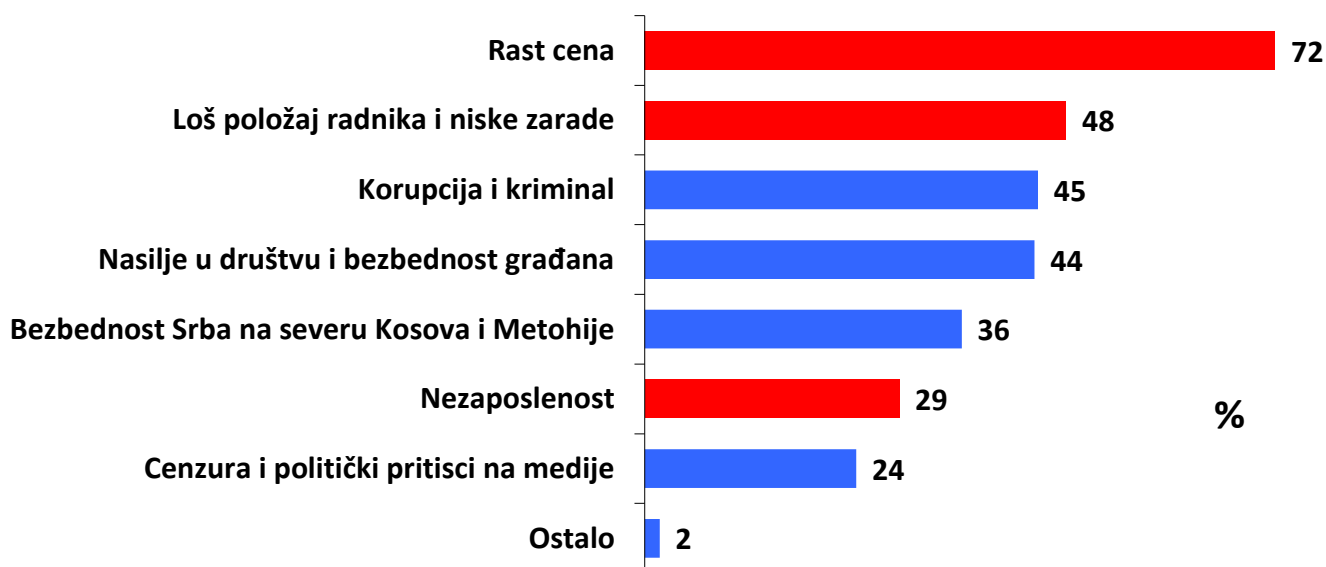
Srbija se ne kreće u dobrom pravcu smatra gotovo polovina (46%) građana Srbije. Ovaj stav u znatno većoj meri dele oni koji se informišu na kablovskim televizijama N1 i Nova S (85%), mladi (66%), posebno studenti i učenici (70%), više i visoko obrazovani (65%) i gradsko stanovništvo (55%). Da smo na dobrom putu najviše veruju građani sa završenom samo osnovnom školom (68%), stariji od 65 godina (67%) i oni kojima je glavni izvor informisanja neka od komercijalnih televizija (Pink, Happy, B92 i Prva) sa nacionalnom frekvencijom (57%).

Kako ocenjuju kvalitet života u odnosu na pre godinu dana

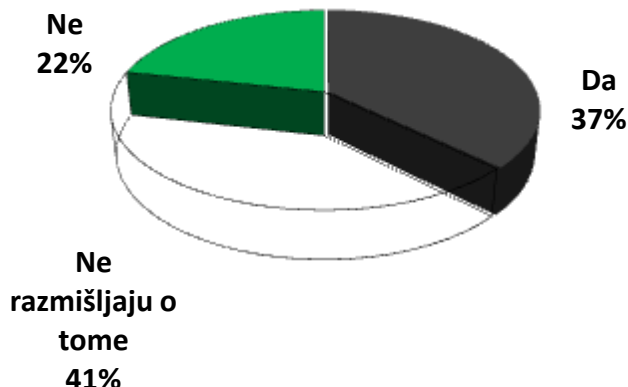
Kvalitet života u smislu ličnog i porodičnog standarda bolji je danas nego unazad godinu dana za 18% građana. Taj stav odnosno ocena je više izražena u delu populacije sa završenom samo osnovnom školom (25%), starijima od 65 godina (26%) a najviše kod onih kojima je glavni izvor informisanja neka od komercijalnih televizija (Pink, Happy, Prva, B92) sa nacionalnom pokrivenošću (27%). Da su im se uslovi života pogoršali navodi 39% građana, posebno ljudi srednjih godina (48%), višeg i visokog obrazovanja (52%), gradsko stanovništvo (50%) i oni koji se prevashodno informišu preko televizija N1 i Nova S (66%). Uslovi života ostaju nepromenjeni za 39% populacije dok 4% nema stav odnosno ne može da proceni.

Koja su tri najveća problema u Srbiji danas

Rast cena (72%) i loš položaj radnika uz niske zarade (48%) najveći su problemi sa kojim se danas suočava najveći broj građana Srbije. Slede korupcija i kriminal (45%), nasilje u društvu i bezbednost građana (44%), bezbednost Srba na Kosovu i Metohiji (36%) i nezaposlenost (29%). Cenzuru i političku pritiske na medije u najveće probleme u društvu ubraja gotovo svaki četvrti (24%) građanin Srbije.

Da li su zabrinuti za sopstvenu i bezbednost članova porodice, svojih najbližih...

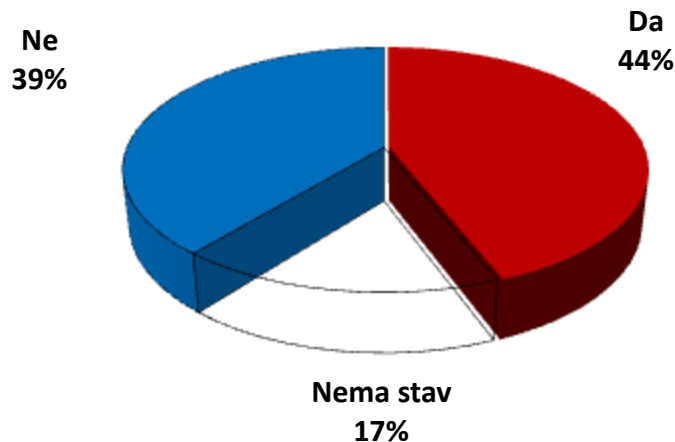

U Srbiji u ovom trenutku za sopstvenu i bezbednost članova porodice zabrinuto je 37% građana. Već na sledeće pitanje, šta ih zabrinjava odnosno čega se u smislu bezbednosti najviše plaše, 98.1% daje potvrdan odgovor na neko od ponuđenih razloga za strah.

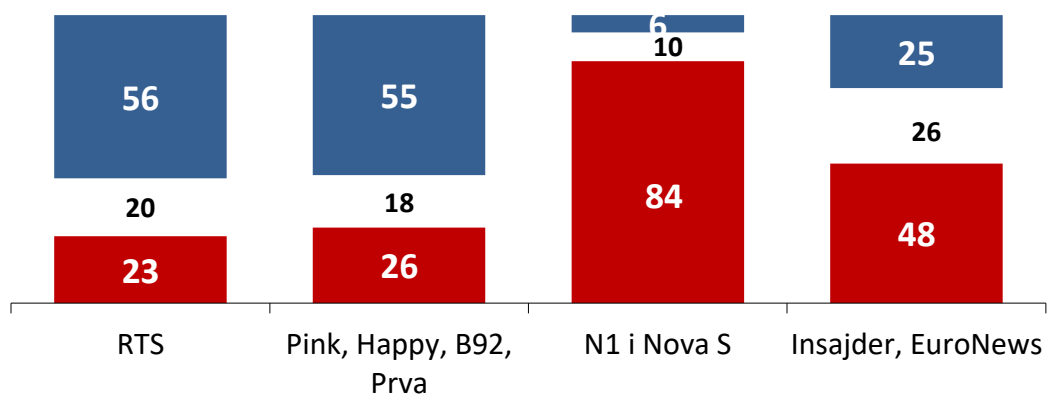

Da se ne ponove masovna ubistva poput onih u maju ove godine strahuje 54% građana, a gotovo polovinu (48%) zabrinjavaju nasilnici iz okruženja koji su „iznad zakona“. Treći po redu je strah od rata na Kosovu (43%). Sledi vršnjačko nasilje, u školama, među decom i mladima (39%), mogućnost da budu slučajna žrtva kriminalnih obračuna (29%), mogućnost terorističkih udara (17%), nasilje na radnom mestu (12%), nasilje u porodici (11%) i nasilje na društvenim mrežama (10%).

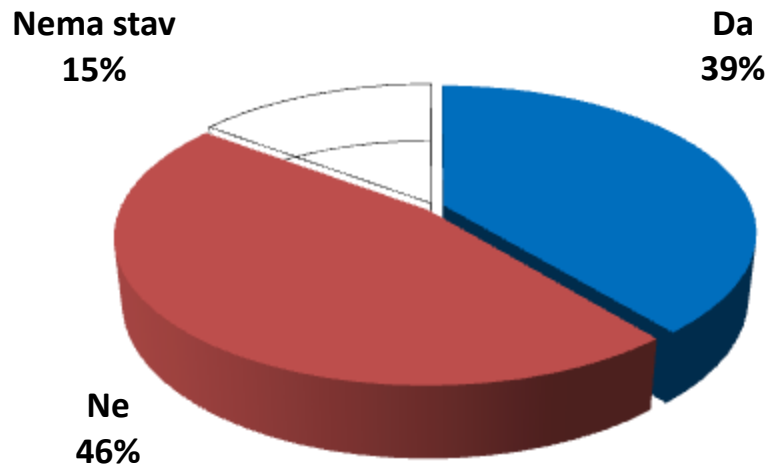
Da li podržavaju proteste „Srbija protiv nasilja“

Proteste „Srbija protiv nasilja“ podržava 44% građana Srbije, 39% ne podržava i 17% o tome nema stav. U poređenju sa rezultatima koje smo na isto pitanje dobili u julskom istraživanju, za 3% je manje onih koji podržavaju proteste, 1% više onih koji ne podržavaju i 3% više onih koji o tome nemaju stav. Beležimo značajne razlike između demografskih kategorija (godine života, obrazovanje, urbanost životne sredine) ali najveće razlike beležimo u odnosu na televiziju koju navode kao glavni izvor informisanja. Značajno je veća podrška dolazi od gledalaca N1 i Nova S (84%) nego od gledalaca RTS-a (23%) i komercijalnih televizija (Pink, Happy, B92, Prva) sa nacionalnom pokrivenošću (26%). Regionalo, značajno je više građana koji podržavaju proteste iz Beograda (53%), Vojvodine (47%) i Južne i Istočne Srbije (44%) nego iz regiona Šumadije i Zapadne Srbije (32%).

Da li imaju poverenja da Vlada Srbije i predsednik Vučić mogu da očuvaju mir, bezbednost i ekonomsku stabilnost u zemlji

Da Vlada i predsednik A. Vučić mogu da očuvaju mir, bezbednost i ekonomsku stabilnost veruje 39% građana Srbije, 46% ne veruje dok 15% nema stav.

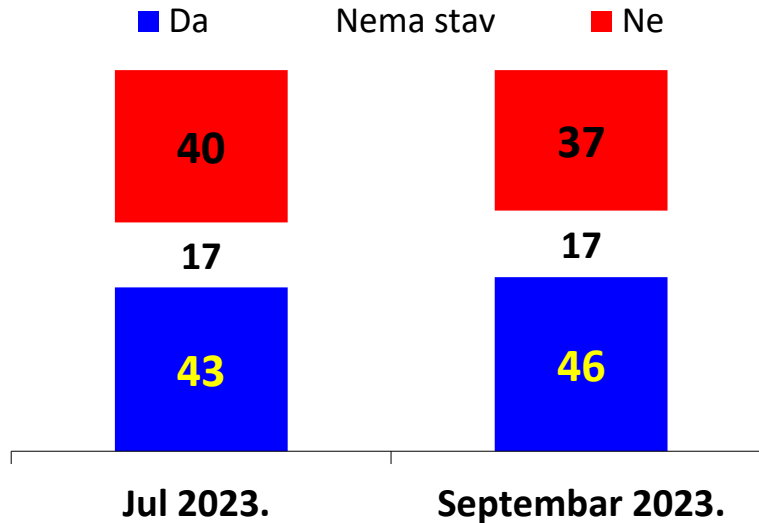
Da mediji imaju presudnu ulogu u formiranju stavova javnog mnjenja potvrđuje i rezultat koji smo dobili na ovo pitanje. Poverenje u aktuelnu vlast ima 58% gledalaca RTS-a, 56% gledalaca neke od komercijalnih televizija sa nacionalnom pokrivenošću i samo 4% gledalaca N1 i Nove S.

Takođe, beležimo značajne razlike po posmatranim demografskim obeležjima populacije. Da aktuelna vlast može da očuva mir, bezbednost i ekonomsku stabilnost veruje:

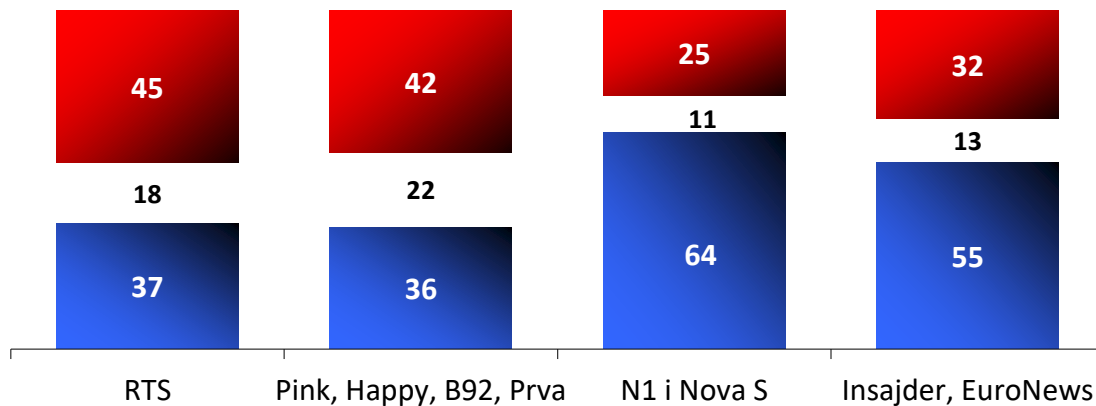
- 10% mladih od 18 do 29 godina : 71% starijih od 65 godina
- 71% sa osnovnom školom : 15% sa višim i visokim obrazovanjem
- 9% učenika i studenata : 70% penzionera
- 20% gradske populacije : 57% seoske populacije

Posmatrano regionalno, nema poverenja u aktuelnu vlast kada je u pitanju očuvanje mira, bezbednosti i ekonomske stabilnosti 60% građana Beograda, 51% Vojvodine, 41% iz regiona Južne Istočne Srbije i 33% iz regiona Šumadije i Zapadne Srbije.

Da li podržavaju ulazak Srbije u Evropsku uniju

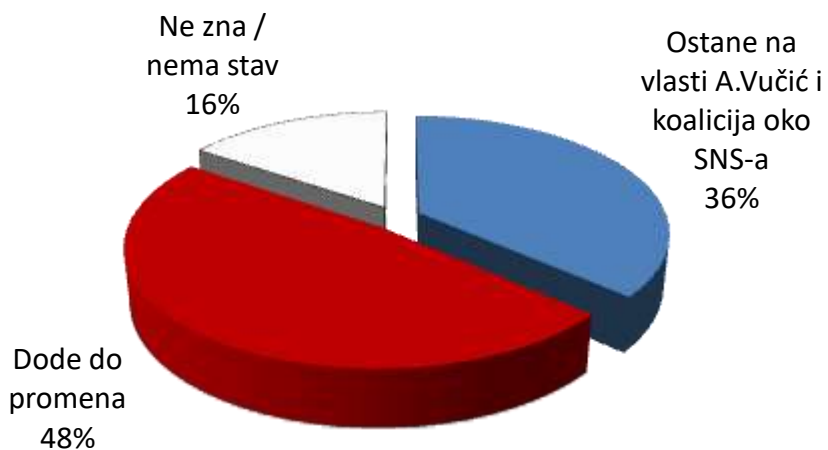

Ulazak Srbije u Evropsku uniju u ovom trenutku podržava 46% građana što je za 3% više nego u julu 2023. Takođe, za 3% manji je broj onih koji ne podržavaju evropske integracije i iznosi 37% dok je broj onih koji o tome nemaju stav ostao nepromenjen (17%).

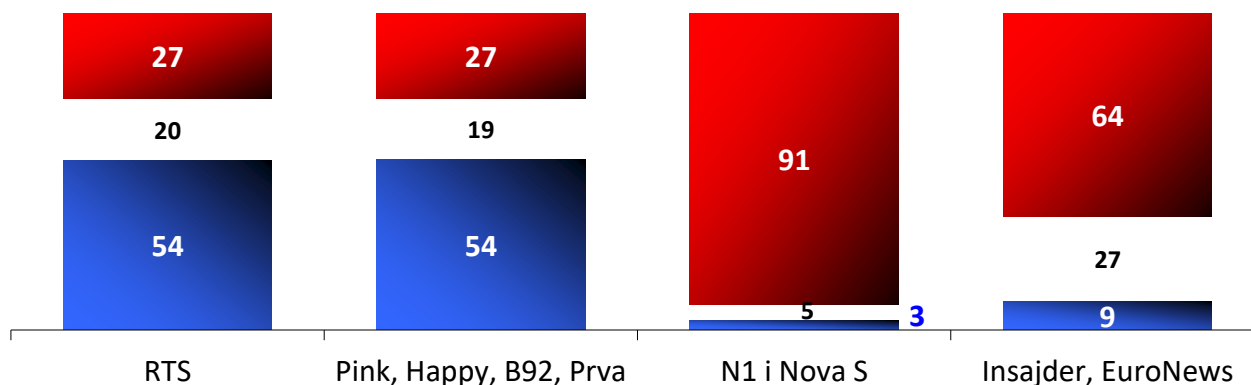
Kao i kod većine pitanja, beležimo značajne razlike u stavovima po demografskim kategorijama (godine života, stepen obrazovanja i urbanost životne sredine), ali najveće su razlike prema televiziji kao glavnom izvoru informisanja. Gotovo dve trećine je onih koji podržavaju evropske integracije među gledaocima N1 i Nova S (64%) i tek nešto više od jedne trećine (36%) gledalaca neke od komercijalnih televizija sa nacionalnom pokrivenošću. Pri tome, gotovo polovina (45%) auditorijuma RTS-a (kada je u pitanju informisanje) se protivi ulasku Srbije u Evropsku uniju.

Kada su u pitanju mir i stabilnost u društvu, da li je bolje da u Srbiji...

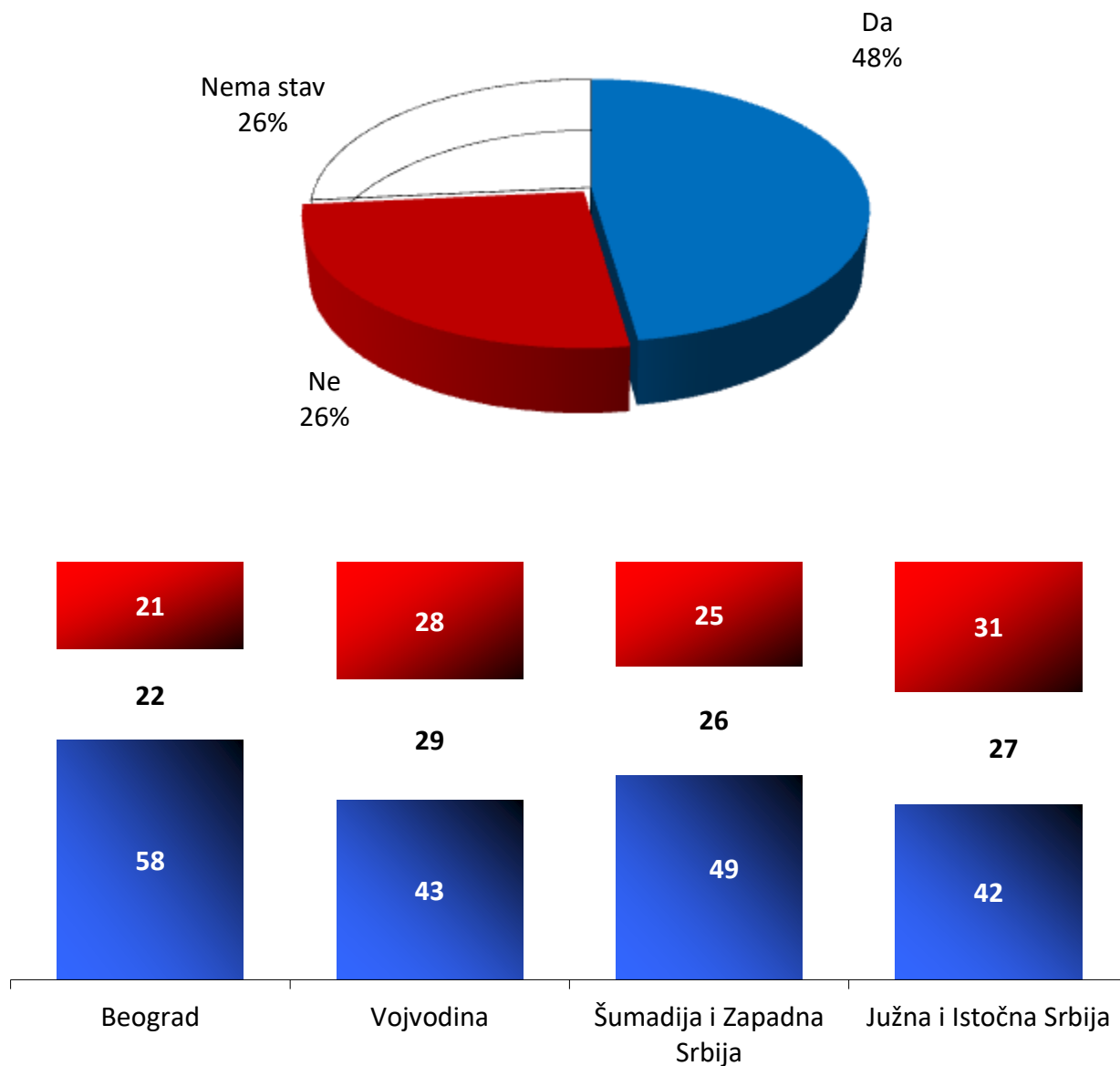
Kada su u pitanju mir i stabilnost u društvu, gotovo polovina građana Srbije (48%) smatra da je bolje da dođe do promena dok 36.5% smatra da Aleksandar Vučić i koalicija oko SNS-a treba da ostanu na vlasti. Značajno je veći broj onih koji podržavaju promene među mladima (73%) i više / visoko obrazovanim (72%) nego među penzionerima (20%) i građanima koji su završili samo osnovnu školu (19%).

Najveće razlike u stavovima i na ovo pitanje beležimo prema televiziji koju navode kao glavni izvor informisanja. Bolje da u Srbiji dođe do promena smatra čak 91% građana koji se prevashodno informišu putem N1 i Nova S što je tri i po puta više u odnosu na broj onih koji se informišu putem RTS-a, Pinka, Hepija, Prve i B92 (27%).

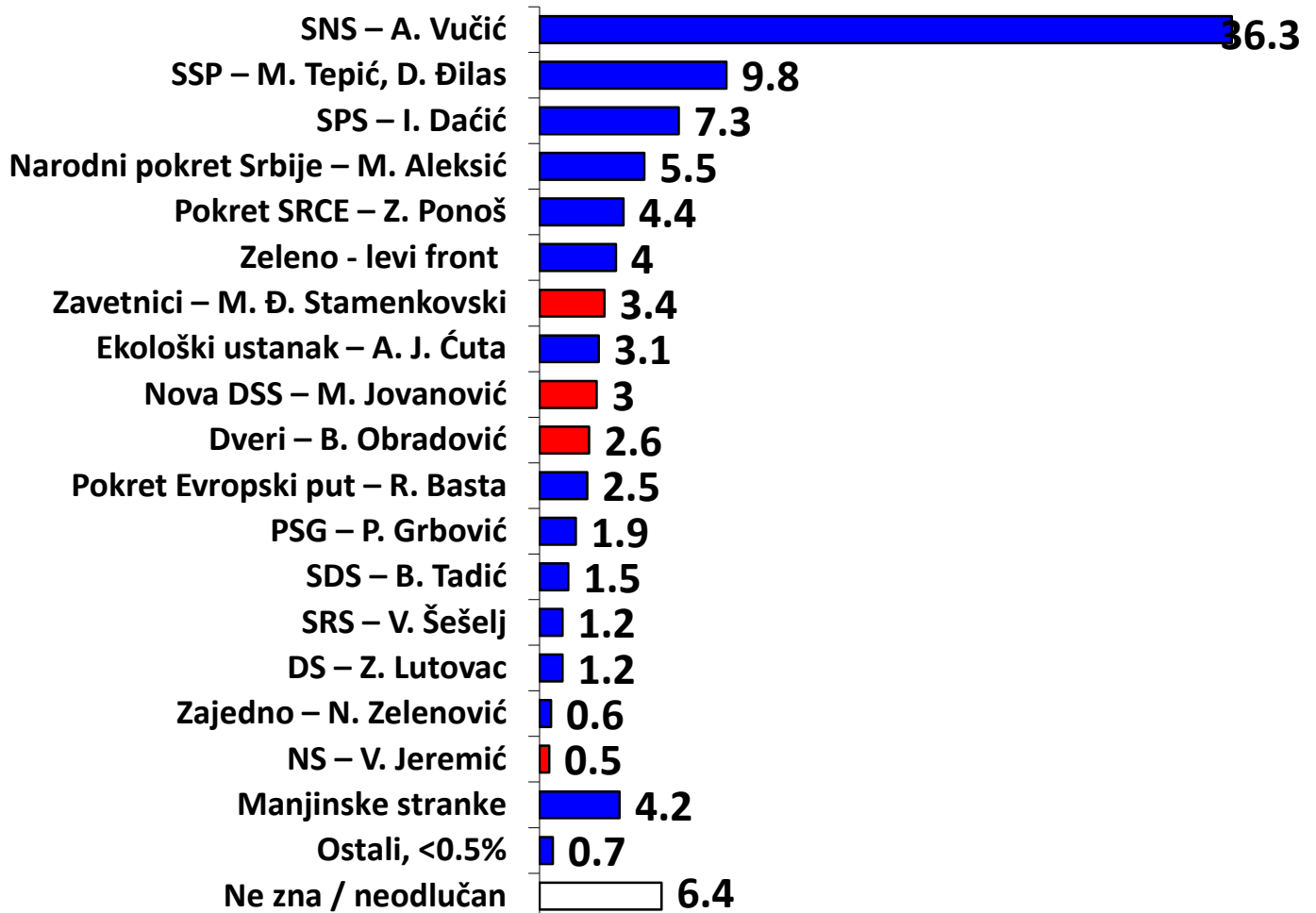

Da li podržavaju raspisivanje izbora u narednih nekoliko meseci

Raspisivanje izbora u narednih nekoliko meseci podržava gotovo polovina (48%) građana Srbije. Beležimo značajne razlike regionalno, u Beogradu taj stav deli 58% građana, u regionu Šumadije i Zapadne Srbije 49%, u Vojvodini 43% i u regionu Južne i Istočne Srbije 42%. Na pitanje da li bi izašli na izbore, 76% odgovara potvrdno.

Koju od političkih stranaka podržavaju više nego sve ostale

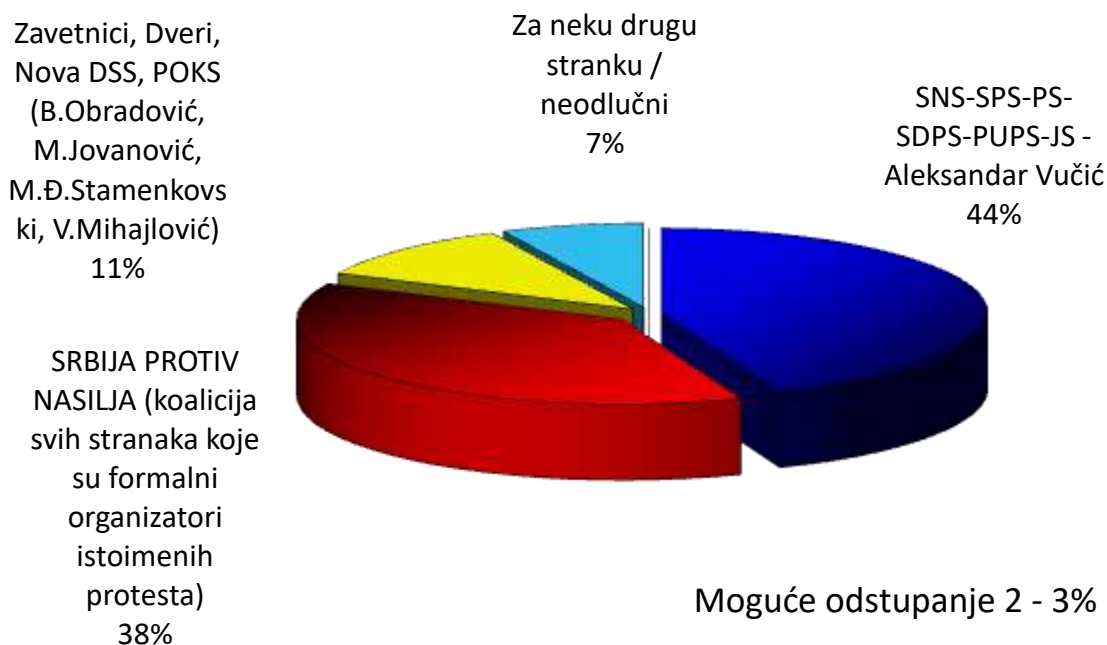
Samo oni koji bi izašli na izbore / glasali (~76%)

Ostali <0.5%: POKS – V. Mihajlović, Kreni - Promeni – S. Manojlović, Suverenisti – S. Radulović, M. Stamatović

Najveću podršku od strane građana koji bi izašli na izbore ima SNS (36.3%), slede SSP (9.8%) i SPS (7.3%). Narodni pokret Srbija koji predvodi Miroslav Aleksić u ovom trenutku ima podršku 5.5% građana a Narodna stranka iz koje je istupio M. Aleksić, prema rezultatima ovog istraživanja ostaje na samo 0.5% podrške. Za Pokret Srce opredelilo bi se 4.4% dok nedavno formirana koalicija „Zeleno – levi front“ koja je objedinila pokrete „Ne davimo Beograd“, „Izbor za našu opštinu Stara Pazova“, „Kritična masa Kula“, „Inicijativa za Požegu“, „Inicijativa za Lajkovac“ i „Lokalni front Valjevo“ ima podršku od 4.0% građana Srbije. Stranke takozvane državotvorne opozicije Nova DSS (3.0%), Zavetnici (3.4%) i „Dveri“ (2.6%) ukupno imaju podršku od 8%. Koalicija „Zajedno“ je u julu imala podršku 6% građana, da bi posle istupanja „Ekološki ustanak“ imao 3.1% a „Zajedno“ 0.6% što je u zbiru manje za 2.1%. Pokret „Evropski

put“ ima 2.5% podrške, PSG 1.9%, SDS 1.5%, DS 1.2% i SRS 1.2% s tim što su ovi rezultati manje pouzdani s obzirom da se nalaze u zoni statističke greške (2 – 2.5%). Za neku od „manjinskih“ stranaka opredelilo bi se 4.2% građana Srbije. Za sve ostale stranke koje imaju podršku manju od 0.5% opredelilo bi se ukupno 0.7% građana. Tu spadaju „POKS“, „Kreni – Promeni“ i „Suverenisti“. S obzirom da je pitanje u upitniku glasilo koju političku stranku podržavaju više nego sve ostale, ovaj rezultat se ne može razmatrati u kontekstu predikcije ishoda na eventualnim izborima (izbori su još daleko, debatuje se o izbornim uslovima, potencijanim koalicijama itd.)

Ako bi bile formirane „šire“ koalicije ...

Ako bi, na nekim narednim izborima bile formirane „šire“ koalicije, 44% građana Srbije bi se opredelilo za onu koju bi predvodio Aleksandar Vučić (SNS, SPS, PS, SDPS, PUPS, JS) dok bi za koaliciju „Srbija protiv nasilja“ glasalo 38% od ukupnog broja onih koji bi izašli na izbore. Za koaliciju „državotvorne“ opozicije opredelilo bi se 11%. Oba opoziciona bloka bi formiranjem širih koalicija povećala procenete podrške dok bi vladajuća koalicija ostala na prostom zbiru procenata podrške SNS-a i SPS-a. U grupi od 7% onih koji bi glasali za neku drugu stranku ili su još uvek neodlučni najviše je pripadnika manjina koji bi sačekali kandidature / eventualne koalicije „manjinskih“ stranaka. Ovaj rezultat prikazan je na osnovu odgovora onih koji su se izjasnili da bi izašli na sledeće izbore (76%), bez obzira što nije poznato kada bi oni mogli biti i na kom nivou (lokalni, republički, opšti) organizovani.